

Varför svälter grisar ihjäl ibland i donatorkullar?

I en föreläsning av Maria Lindberg från Djurhälsovården uppgavs det att grisar oftare svälter ihjäl i donatorkullar. Maria svarar här på varför det är så.

Kullutjämning bör göras när en sugga får många smågrisar. När man kullutjämnar placeras smågrisar födda i stora kullar hos andra suggor med färre smågrisar och den nya kullen kallas ibland för donatorkull. Att kullutjämnas är viktigt för att suggan ska kunna ge tillräckligt med di till de smågrisar hon har. Det är även viktigt att antalet smågrisar är lika många som det antal funktionella spenar suggan har. Konkurrensen om spenarna är stor och när väl spenordningen är befäst finns ingen chans till ändring. Om en utjämning av smågrisarna inte sker finns risken att behovet av råmjölk inte tillgodoses hos alla smågrisar. Mängden vanlig mjölk efter råmjölksperioden kanske heller inte är tillräcklig och smågrisarna riskerar därmed att bli underviktiga eller rent av svälta ihjäl.

Kullutjämning måste ske inom 3 dagar från grisning då utnyttjade spenar hos suggor annars sinar. Innan smågrisarna flyttas till donatorkullen är det viktigt att de får sitt första mål råmjölk från sin egen mor då smågrisen föds ”utan” immunförsvar. I råmjölken finns de antikroppar som ska ge ett tillfälligt skydd tills smågrisen byggt upp sitt eget immunförsvar. Den viktiga råmjölken ger även den nyfödda smågrisen energi för att klara sin första tid i den nya kullen.

Anledningen till att ihjälsvultna grisar kan vara vanligt i donatorkullar är att smågrisarna flyttas innan det första målet råmjölk ätit. Därför är det viktigt att i alla kullar, oavsett om det skett kullutjämning eller inte, kontrollera så att alla smågrisar får i sig tillräckligt med både råmjölk och vanlig mjölk.

Maria Lindberg, Svenska Djurhälsovården